

WYMAGANIA EDUKACYJNE

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA klasa VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

I półrocze

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
 - biele postępuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
 - korzysta z różnych źródeł informacji i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
 - wykonuje szereg zadań dodatkowych z własnej inicjatywy;
 - jest żywo zainteresowany tym co dzieje się w Polsce i na świecie;
 - angażuje się w akcje humanitarne, ekologiczne, wolontariat;
 - wylicza przykłady form rozwoju swoich zainteresowań i uzdolnień korelujących z problematyką przedmiotu
 - definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej,
 - omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski,
 - uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych,
 - wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na człowieku,
 - opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR,
 - dostrzega słabe i mocne strony proponowanych rozwiązań,
 - dysponuje wiedzą poza podręcznikową,
 - rozwija swoje zainteresowania w zakresie przedmiotu,
 - wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób,
 - spełnia kryteria na ocenę bardzo dobrą.
2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
 - opanował pełen zakres wiedzy zrealizowanej podczas zajęć lekcyjnych,
 - cechuje go: systematyczność, umiejętność pracy w grupie,
 - opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR,
 - omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru,
 - łączy logicznie poszczególne zagadnienia w ciąg przyczynowo-skutkowy,
 - sprawnie operuje poznanym słownictwem,
 - zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji,
 - wyjaśnia termin „pierwsza pomoc”,
 - wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego”,
 - opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych.
3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
 - wymienia przesłanki przemawiające za realizacją przedmiotu,
 - wymienia główne obszary tematyczne w ramach przedmiotu,
 - wymienia główne metody pracy rekomendowane w obrębie przedmiotu,
 - definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej,
 - wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO),
 - podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy,
 - spełnia wymagania podstawowe, na ocenę dostateczną.
4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
 - przedstawia konstrukcję i omawia ogólną zawartość podręcznika do nauki przedmiotu,
 - wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych,
 - rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej ,
 - rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych,
 - proponuje własne – alternatywne – rozwiązania,
 - wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa,
 - wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli,
 - opisuje geopolityczne położenie Polski,
 - omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego,
 - opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski,
 - wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń ,
 - dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia,
 - omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom,
 - wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej
 - wymienia zagrożenia naturalne oraz spowodowane działalnością człowieka;
 - zna typowe zagrożenia dla zdrowia i życia.
 - opisuje zasady zachowania się na wypadek: strzelaniny, znalezienia się w sytuacji zakładniczej, ataku bombowego, ataku gazowego, otrzymania podejrzanej przesyłki,

- wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych
- wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób,
- wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych,
- trafnie argumentuje,
- sprawnie realizuje inscenizowane działania,
- prawidłowo wykonuje nakazane czynności,
- poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową,
- prezentuje różne sposoby rozwiązywania konfliktów;
- spełnia wymagania konieczne, na ocenę dopuszczającą.

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- przedstawia zasady oceniania z przedmiotu,
- definiuje bezpieczeństwo,
- wymienia rodzaje bezpieczeństwa,
- wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie,
- wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce,
- wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom,
- wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze,
- wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych,
- omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów,
- opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego,
- wymienia sposoby przeciwdziałania panice,
- wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie,
- opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku,
- rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne,
- zna szkolną instrukcję ewakuacji,
- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych,
- wymienia główne przyczyny pożarów ,
- opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru,
- rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej,
- wymienia główne przyczyny powodzi,
- wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi,
- wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka,
- opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur,
- wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce,
- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym i w miejscu zdarzenia,
- omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny),
- zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji,
- rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej,
- opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia
- wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy,
- podaje numery alarmowe,
- wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć;
- nie potrafi wykonać prostego polecenia;
- wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki;
- nie interesuje się przedmiotem;
- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą;
- pomimo zaangażowania nauczyciela, stosowania motywacji, zachęcania do udziału i skorzystania z pomocy udzielanej na zajęciach uczeń nie wykazał żadnej inicjatywy w dążeniu do opanowania podstawowych, niezbędnych do dalszego kształcenia wiadomości i umiejętności

II półrocze

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- korzysta z różnych źródeł informacji i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- wykonuje szereg zadań dodatkowych z własnej inicjatywy;
- jest żywo zainteresowany tym co dzieje się w Polsce i na świecie;
- angażuje się w akcje humanitarne, ekologiczne, wolontariat;
- opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej

- przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej,
- proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia,
- wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna),
- demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa,
- podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie,
- proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci,
- rozwija swoje zainteresowania w zakresie przedmiotu,
- proponuje sposoby zapobiegania chorobom cywilizacyjnym,
- wymienia i świadomie wykorzystuje elementy komunikacji niewerbalnej,
- dysponuje wiedzą poza podręcznikową,
- rozwija swoje zainteresowania w zakresie przedmiot,
- spełnia kryteria na ocenę bardzo dobrą.

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy zrealizowanej podczas zajęć lekcyjnych,
- cechuje go: systematyczność, umiejętność pracy w grupie,
- uczeń zna zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, potrafi poprawnie zachować się na miejscu wypadku, umie wykorzystać odpowiednio dobrany sprzęt;
- opisuje ogniwa łańcucha przeżycia,
- wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB,
- opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej,
- przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej,
- omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy,
- opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy,
- proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia,
- wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna),
- demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa,
- wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie ,
- zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów,
- zakłada temblak,
- opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa,
- podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie,
- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: napadu padaczkowego, ciała obcego w oku, zatrucia, tonięcia, porażenia prądem, ukąszenia, użądlenia,
- łączy poszczególne zagadnienia w ciąg przyczynowo-skutkowy,
- sprawnie operuje poznaczonym słownictwem,
- proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym,
- wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym,
- opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe,
- wymienia główne przyczyny chorób cywilizacyjnych,
- omawia objawy depresji, anoreksji i uzależnień behawioralnych,
- proponuje rozwiązania spornych kwestii zgodnie z zasadami negocjacji,
- dostrzega słabe i mocne strony proponowanych rozwiązań,
- sprawnie operuje poznaczonym słownictwem,
- charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie,
- uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy;
- rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku;
- wyjaśnia, jak należy udzielać pomocy w wypadku drogowym, podczas kąpieli, załamania lodu, porażenia prądem;
- rozpoznaje stan przytomności, bada oddech i tętno;
- wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej;
- układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej;
- wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową;
- udziela pomocy osobie porażonej prądem;
- wyjaśnia, dlaczego duży krwotok i wstrząs pourazowy zagrażają życiu;
- tamuje krwotok za pomocą opatrunku;
- udziela pomocy przy złamaniach i zwichnięciach;
- udziela pomocy przy zatruciach: pokarmowych, lekami, gazami, środkami chemicznymi;
- omawia skutki działania niskiej i wysokiej temperatury na organizm ludzki;
- udziela pomocy osobie poszkodowanej przy oparzeniu termicznym i chemicznym.

3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- uczeń zna zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, potrafi poprawnie zachować się na miejscu wypadku;
- wymienia główne przyczyny omdlenia,
- definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa”,
- definiuje zdrowie,
- wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i takie, na które ma on całkowity wpływ,
- wymienia główne choroby cywilizacyjne,
- wymienia główne przyczyny chorób cywilizacyjnych,
- wymienia i świadomie wykorzystuje elementy komunikacji niewerbalnej,
- rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku,
- wyjaśnia, jak należy udzielać pomocy w wypadku drogowym, podczas kąpieli, załamania lodu, porażenia prądem,
- rozpoznaje stan przytomności, bada oddech i tętno,
- wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej,
- układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej,
- wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową,
- tamuje krwotok za pomocą opatrunku,
- udziela pomocy przy złamaniach i zwichnięciach,
- wie jak postępować z osobą porażoną prądem, przy oparzeniach oraz wstrząsach,
- spełnia wymagania podstawowe, na ocenę dostateczną.

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze,
- ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku,
- ocenia stan świadomości poszkodowanego,
- wymienia objawy utraty przytomności,
- ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC ,
- udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–zuchwa),
- wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej,
- sprawdza, czy poszkodowany oddycha,
- układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej,
- zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną,
- omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci,
- wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze),
- stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO,
- opisuje działania i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego,
- wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające,
- wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je,
- stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran,
- bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne,
- zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów,
- zakłada temblak,
- omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa,
- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych, oparzeń środkami chemicznymi, wychłodzenia organizmu i odmrożeń,
- demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny,
- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: zadławienia, zawału serca, udaru mózgu, porażenia prądem,
- omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia,
- wykonuje na manekinie rękoczyny ratunkowe w przypadku zadławienia,
- wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci,
- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wymienionych wypadkach,
- proponuje własne – alternatywne – rozwiązania,
- trafnie argumentuje,
- sprawnie realizuje działania ratownicze,
- wymienia zachowania prozdrowotne,
- określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych,
- wymienia wyznaczniki stanu ludzkiego organizmu i opisuje sposoby ich kontrolowania,
- analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem,
- wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie,
- proponuje zestaw działań łagodzących skutki stresu,
- omawia znaczenie prawidłowej komunikacji interpersonalnej,
- wyjaśnia znaczenie terminów „komunikacja werbalna” i „komunikacja niewerbalna”,
- buduje komunikaty asertywne,

- odmawia stanowczo i z zachowaniem wysokiej kultury,
- wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz na miejscu wypadku, potrafi zawiadomić odpowiednią pomoc;
- wie jak zabezpieczyć miejsce wypadku.

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zna typowe zagrożenia dla zdrowia i życia;
- wie jak wykonuje się czynności ratownicze, wie jak postępować na miejscu wypadku,
- wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia”,
- wymienia objawy utraty przytomności,
- wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności,
- wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: samochodowej, turystycznej, domowej,
- wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający,
- wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je,
- wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie,
- wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia (ryzykowne) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków,
- wymienia zasady aktywnego słuchania,
- wymienia najczęstsze zakłócenia w komunikacji interpersonalnej oraz bariery komunikacyjne,
- wymienia zasady asertywności,
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy,
- wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia oraz na miejscu wypadku, potrafi zawiadomić pomoc.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć;
- nie potrafi wykonać prostego polecenia;
- wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki;
- nie interesuje się przedmiotem;
- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą;
- pomimo zaangażowania nauczyciela, stosowania motywacji, zachęcania do udziału i skorzystania z pomocy udzielanej na zajęciach uczeń nie wykazał żadnej inicjatywy w dążeniu do opanowania podstawowych, niezbędnych do dalszego kształcenia wiadomości i umiejętności.

Na edukacji dla bezpieczeństwa uczeń otrzymuje oceny z:

- sprawdzianów wiadomości i testów obejmujących materiał z całego działu (zapowiedzianych),
- kartkówek obejmujących materiał z 3 ostatnich lekcji (niezapowiedzianych),
- odpowiedzi ustnych obejmujących wiadomości z 3 ostatnich lekcji,
- prac oraz ćwiczeń wykonywanych na lekcji;
- referatów i projektów.

Ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną z ocen cząstkowych.

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

KLASA VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

SPOSÓB UZYSKANIA OCENY	LICZBA OCEN
Odpowiedź ustna	1 – 2
Kartkówka	1 – 3
Sprawdziany i testy	3 – 5
Referaty i projekty	1 – 4
Praca na lekcji	0 – 2

WARUNKI UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

- Nauczyciel ustala przewidywaną roczną ocenę klasyfikacyjną z edukacji dla bezpieczeństwa na 14 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej.

- W terminie 3 dni od ustalenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, rodzic (prawny opiekun) mogą złożyć do nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa wnioski o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
 - O ocenę wyższą niż przewidywana może ubiegać się uczeń, który:
 - otrzymał pozytywną ocenę klasyfikacyjną śródroczną z edukacji dla bezpieczeństwa,
 - nie opuścił bez usprawiedliwienia żadnej godziny edukacji dla bezpieczeństwa;
 - pisał w terminie wszystkie testy i sprawdziany, przez pierwszy termin rozumie się również pisanie w terminie ustalonym przez nauczyciela, jeżeli nieobecność spowodowana była dłuższą chorobą lub inną trudną do przewidzenia sytuacją;
 - wykonał i oddał do oceny referat na wybrany lub przydzielony temat,
- Jeżeli nauczyciel uzna, iż wniosek jest zasadny, przeprowadza sprawdzian zawierający ćwiczenia praktyczne stosownie do wymagań edukacyjnych. Nauczyciel przygotowuje sprawdzian oraz ćwiczenia praktyczne zawierający treści programowe zgodne z wymaganiami edukacyjnymi. Nauczyciel wyznacza termin sprawdzianu i informuje o tym ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów). Podczas sprawdzianu oraz wykonywania ćwiczeń praktycznych pracę ucznia nadzoruje nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa. Dopuszcza się możliwość udziału w sprawdzianie innego nauczyciela lub wychowawcy, w obecności nauczyciela nadzorującego sprawdzian.
- Uczeń otrzymuje wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z edukacji dla bezpieczeństwa, zgodną z wymaganiami edukacyjnymi. Udział w sprawdzianie nie może powodować ustalenia oceny niższej niż przewidywana.
- Jeżeli uczeń nie przystąpi do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, ocena przewidywana staje się ustaloną.

mgr inż. Zuzanna Wielkiewicz